

Liber Primus

De muliere que et qualia bona a viro suo poterit habere; etiam contra voluntatem heredum viri.

Iuxta uxoris sue sua edificia dederit: que super bona censualia edificata sunt coram domino proprietatis: et coram suis vicinis tpe sue vite: et inducit eam in possessionem. Et si discedit ab hac luce sine prole: sique heres suus super bona sua eadem voluerit loqui post mortem viri: nihil in eis poterit obtinere: si mali protestata fuerit: quod sibi datum fuerit. **S**i autem fundus: seu apparatus: et edificia viri proprium fuerit: extunc heres mulieri infringere potest: nisi donationem in iudicio bannito fuerit confirmata. Quia nullus suum proprium dare potest: nisi in iudicio bannito: vel coram Judice et Scabiniis nisi suus heres contradicat. **S**i autem hereditaria: censualia bona fuerint: extunc sue uxori dare non potest absque heredum consensu: vel absque domini proprietatis consensu in cuius bonis sunt. **S**i vero vir mercimoniam: aut alia bona mobilia habuerit: que ex illis bonis: quam ex paterna successione ad eum deuoluta sunt: emerit: hec sue uxori dare non potest nisi in iudicio bannito coram Judice et Scabiniis. **S**i autem vir habuerit bona mobilia: aut mercimoniam: que sibi proprijs laboribus aut prospera fortuna accreuerunt cum sua uxore: illa potest dare in valitudine vite sue cunctis placet: cum libet sine contradictione de Jure.

De bonis: penis: et Judio obnoxij cuiusvis Monasterij.

Bi alicuius Monasterij obnoxius suā penā demeretur h[ab]et xxx. solidi. Obnoxius bene potest sua bona resignare: et iterum suscipere et dare cui placet. Contradiccioē qualibet non obstante: que proprijs laboribus acquisiuit. **A**bi autem obnoxius suo domino suum cēsum, præxerit: per eo tria talēta demeretur. Itē: quod obnoxius criminalis cause comiserit: pro eo nullius querat iudicium nisi dominus sui aduocati. **Q**uando obnoxius moritur: extunc domino suo aduocatio oportet dare denarios obnoxietatis et meliorem equum quē habet. Hoc idem oportet facere sacerdotē suo Archipresbitero dum moritur: tunc sibi oportet dare meliorem equum.

De filia dotata et ex hereditata alicuius mortui viri non habentis heredes, et de filio dicte filie quomodo hereditat.